

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ І ТУРИЗМУ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА НАУКОВА БІБЛІОТЕКА
ім. В.Г. КОРОЛЕНКА

**ХРОНІКА ХАРКІВСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ
НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ
ім. В.Г. Короленка**

Інформаційний бюлетень
2008 р. Вип. 2 (38)

Харків 2008

ББК 4734 (4Укр) 751.152я5
УДК 020
Х94

Хроніка Харківської державної наукової бібліотеки
ім. В. Г. Короленка [Текст] : інформ. бюл. 2008. Вип. 2 (38) /
Харк. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка; [уклад. : О. П.Куніч,
А. М. Перепеча]. – Х., 2008. – 26 с.

Видання висвітлює події, що відбулися у ХДНБ ім. В.Г. Ко-
роленка впродовж квітня-червня 2008 р.

Укладачі: Олена Петрівна Куніч
Алла Михайлівна Перепеча

Редакційна колегія: Л.М. Багрянцева
І.Я. Лосієвський, д-р філол. наук,
В.В. Мірошникова

© Харківська державна наукова
бібліотека ім. В.Г.Короленка

ПЕРЕДМОВА

Бюлетень висвітлює основні події, що відбулися в інформаційній, науковій, культурно-просвітницькій та інших сферах діяльності ХДНБ ім. В.Г. Короленка у квітні-червні 2008 року. Подано також відомості про видавничу продукцію бібліотеки, статті співпрацівників.

Укладачі висловлюють подяку працівникам структурних підрозділів бібліотеки за сприяння у підготовці бюлетеня.

Відгуки та пропозиції стосовно видання просимо надсилати на адресу:

61003, Харків, ДСП, пров. Короленка, 18

ХДНБ ім. В.Г. Короленка, науково-методичний відділ.

Тел.: (057) 731-32-27

Факс: (057) 731-11-01

E-mail: nmo @ korolenko. org. ua.

Оперативну інформацію про події в бібліотеці, що відбулися чи стануться незабаром, можна отримати на Web-сайті ХДНБ ім. В.Г. Короленка за адресою: [http: //korolenko.kharkov.com](http://korolenko.kharkov.com).

1 ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА НАУКОВА БІБЛІОТЕКА ім. В.Г. КОРОЛЕНКА: ПОДІЇ, ФАКТИ, КОМЕНТАРІ (квітень - червень)

КВІТЕНЬ

1 квітня. У відділі україніки відкрилася виставка *„Собор душі Олеся Гончара”*, присвячена 90-річчю від дня народження класика сучасної української літератури. На виставці експонувалися твори письменника, біографічні матеріали, дослідження його творчості. Окремі публікації висвітлювали харківський період життя і творчості Олеся Гончара.

- Відділ масової роботи оформив у великому читальному залі книжкову виставку *”Дар правди й чистоти. До 90-ліття з дня народження О.Т. Гончара”*.

2 квітня. В актовому залі бібліотеки проходила творча зустріч з харківським поетом, фольклористом, етнографом А. Красицим. На зустрічі були присутні колеги поета, його друзі, члени літературної студії та конгресу літераторів України Е. Булгакова, І. Чупіс, О. Оконецька. Поет прочитав свої ліричні вірші, наповнені філософськими роздумами і житейською мудрістю, подарував бібліотеці декілька примірників нової збірки творів *“Поезія – моє життя”*.

- Завідуюча відділом україніки Н. І. Полянська на запрошення організаторів Слобідських краєзнавчих студій прочитала лекцію *„Бібліотечна справа на Харківщині: Сторінки історії”* та відповіла на запитання слухачів.

2-3 квітня. Відділ технічної літератури брав участь у **5-й Міжнародній конференції “Сотрудничество для решения проблемы отходов”**, що проходила в Національному технічному університеті “Харківський політехнічний інститут”. Серед організаторів цього заходу були ЕкоІнформ, ТОВ “Екологічний Альянс”; юридичний спонсор – Arzinger Partner. Учасники заходу – науковці, підприємці, представники наукових, проектних організацій, фінансових установ, владних структур, ЗМІ та

інших організацій. Майже 300 фахівців з країн ближнього й дальнього зарубіжжя обговорювали нагальну проблему утилізації відходів з метою привернути увагу спільноти до її вирішення.

Працівники бібліотеки представили на конференції розгорнуту тематичну виставку науково-технічної літератури з проблеми утилізації відходів, на якій експонувалося майже 500 документів (книги, журнали, нормативно-технічна документація, а також описи винаходів України і Росії), опублікованих за останні 5 років.

Учасники конференції виразили подяку бібліотекарям за високий науковий рівень представленого матеріалу. Бібліотека отримала в дар майже 20 примірників авторських видань.

3 квітня. З нагоди 105-ї річниці відділу бібліотекознавства, організованого в Харківській громадській бібліотеці за ініціативою Л. Б. Хавкіної співпрацівники читального залу бібліотекознавства оформили книжкові виставки: ***“Українське бібліотекознавство в історичному вимірі”***, ***“Наукова школа ХДНБ ім. В.Г. Короленка: внесок в українське бібліотекознавство”***.

- У великому читальному залі відкрита книжкова експозиція ***“Епоха людини – майстра і Бога”***, присвячена 525-річчю від дня народження Рафаеля Санті, великого художника епохи Відродження.

3–4 квітня. Від Національного художнього музею (м. Київ) ХДНБ отримала понад 700 примірників видань, які вийшли друком за підтримки Фонду сприяння розвитку Національного художнього музею України. Ці видання незабаром безкоштовно отримають біля 50 харківських бібліотек. Серед них – альбоми ***“Український модернізм. 1910 – 1930”*** (Хмельницький: Галерея, 2006), ***“Український іконопис XII – XIX ст. З колекції Національного художнього музею”*** (Хмельницький: Галерея, 2004), ***“Український живопис XIX – XX ст. З колекції Національного художнього музею України”*** та ***“Український живопис XX – XXI ст. З колекції Національного художнього музею України”*** (Хмельницький: Галерея, 2004 – 2005), ***“Національний художній музей України”*** (К.: Артанія-Нова, 2003), ***“Сергій Васильківський”*** (Хмельницький: Галерея, 2004), а також інші видання.

7 квітня. В Австрійській бібліотеці ХДНБ привернула увагу читачів тематична виставка „*Die Kunst des Gartens und die Garten in der Kunst*”. На ній були представлені книги, альбоми, а також електронні документи з питань садово-паркового мистецтва та архітектури.

8 квітня. На замовлення фахівців Харківської медичної академії післядипломної освіти відділом технічної літератури був проведений день інформації на тему „*Сучасні технології та прилади прогнозування і лікування хворих інфарктом міокарду*”. Увазі присутніх було представлено майже 200 описів винаходів з бази даних „Патенты России” Захід проходив в рамках реалізації проекту „Взаємодія”.

8-9 квітня. Працівники відділу літератури іноземними мовами Т.М. Бурчина і В.І. Прилипська брали участь у субрегіональній зустрічі співробітників Німецьких читальних залів України, що відбулася в Гете-Інституті у Києві. Йшлося про подальше удосконалення роботи цих підрозділів.

9 квітня. У великому читальному залі бібліотеки відбулася презентація видань, що вийшли друком за підтримки Фонду сприяння розвитку Національного художнього музею України, і нещодавно надійшли з Києва. Презентація проходила за участю письменника, народного депутата України, директора Національного художнього музею І. Драча, представників Харківської обласної державної адміністрації, громадських організацій, культурологів, краєзнавців, численних читачів, співробітників бібліотеки.

10 квітня. У Німецькому читальному залі до 100-річчя від дня народження великого диригента сучасності Герберта фон Караяна було підготовлено тематичну виставку „*Musik ist die Poesie der Luft*”. Читачі мали змогу познайомитися з книгами про життя маестро, прослухати твори, виконані під його орудою, широко представлені на DVD.

11 квітня. У читальному залі бібліотекознавства відкрилася книжкова виставка „*Багрянцева Людмила Михайлівна: внесок у науково-дослідну роботу в галузі бібліотекознавства*”, присвячена ювілею зав. відділом організації науково-дослідної роботи ХДНБ ім. В.Г. Короленка.

14 квітня. Фахівець відділу україніки В. О. Ярошик взяла участь у Міжнародній науковій конференції **„Слобожанські читання”**, де виступила з доповіддю „Краєзнавство – улюблена справа”, присвяченою 30-річчю заснування при ХДНБ ім. В.Г. Короленка клубу „Краєзнавець”.

16 квітня. Завідувачка відділу україніки Н. І. Полянська в рамках заходів Міжнародного фестивалю книговидавців і книгорозповсюджувачів **„Світ книги – 2008 ”** представила його учасникам "Покажчик імен до монографії Д.І. Багалія та Д.П. Міллера „История города Харькова за 250 лет его существования”, укладений бібліотекарем відділу Т.Г. Шерстюк.

17 квітня Т. О. Сосновська, завідувача сектором відділу україніки, виступила на Міжнародній науковій конференції **„Слобожанські читання”** з повідомленням про біобібліографічний посібник „М. М. Краси́ков – учений, краєзнавець, поет”, підготовлений до друку в серії „Краєзнавці Слобожанщини”.

22 квітня. У відділі технічної літератури відбувся круглий стіл на тему **“Інтелектуальна власність – інструмент ринкової економіки”**, присвячений Всесвітньому дню інтелектуальної власності. У ньому брали участь переможці Всеукраїнського конкурсу “Винахід року 2007”, провідні фахівці та науковці з різних галузей науки і виробництва, викладачі вищих навчальних учбових закладів, представники ЗМІ.

Володимир Павлович Лавриненко, винахідник, директор НВФ “Лавр” запропонував організувати конкурс молодих винахідників серед студентської молоді. Представники Харківської обласної ради товариства винахідників та раціоналізаторів і відділу технічної літератури ХДНБ ім. В.Г. Короленка підтримали цю пропозицію. Було обговорено умови проведення конкурсу **“Молоді винахідники Харківщини”**, оголошеного Харківською обласною радою ТВ і Р та ХДНБ ім. В.Г. Короленка. Положення про конкурс розміщено на сайті бібліотеки. Його результати заплановано оприлюднити на науково-практичній конференції “Проблеми інноваційної діяльності в Харківській області”, присвяченій Дню винахідника і раціоналізатора, яка відбудеться у бібліотеці 18 вересня 2008 року.

23 квітня. В інформаційно-бібліографічному відділі відбулася міжвідомча нарада за темою **“Електронний зведений каталог періодичних видань бібліотек Харкова: 30 років в інформаційному просторі міста”**. У нараді брали участь представники 17 найбільших харківських бібліотек – учасниць зведеного каталогу. Відкрила нараду і привітала учасників заходу зі знаменною подією директор бібліотеки В.Д. Ракитянська. Вона повідомила про історію створення зведеного каталогу, зміни, що відбулись у методиці його підготовки, зумовлені переходом до електронної версії цього корпоративного продукту, тощо. Наприкінці наради директор подякувала учасників каталогу за багаторічну спільну працю і вручила їм почесні відзнаки (“Подяки”).

- У читальному залі відділу літератури іноземними мовами відкрилася виставка **„Душа народу”**, присвячена 90-річчю від дня народження французького письменника М. Дрюона.

24 квітня. У відділі україніки відбулися краєзнавчі читання **„Видатні люди сучасної Харківщини”**, організовані в рамках обласного фестивалю **„Українці в світі”**. З основною доповіддю виступив краєзнавець В. О. Чорноморець.

- В Українському культурному центрі “Юність” фахівці відділу україніки О. І. Школа та С. О. Степаненко взяли участь у літературно-музичному вечорі, присвяченому 145-річчю від дня народження Б. Грінченка. На прохання організаторів заходу вони влаштували книжкову виставку-перегляд **„Борис Грінченко – видатний український письменник, педагог, етнограф, фольклорист”**.

ТРАВЕНЬ

5 травня. У відділі україніки відкрилася виставка **„Останній гетьман України”**, організована до 135-річчя від дня народження Павла Скоропадського. На ній були представлені спогади П. Скоропадського, література, що висвітлювала політичну, економічну та інші сфери діяльності видатного українця. Експонувалися розроблені ним проекти земельної реформи, розвитку військової справи, освіти, культури, релігії.

Розкриттю теми сприяла також представлена на виставці література про українську державу часів Павла Скоропадського.

- Завідувачка відділу україніки Н. І. Полянська і головний бібліотекар О. М. Дмитрієва взяли участь у презентації книги сумського мистецтвознавця С. І. Побожія „Бубновий валет на Сумщині”. Захід проходив у Харківському художньому музеї.

7 травня. У межах заходів, присвячених 105-річчю відділу бібліотекознавства Харківської громадської бібліотеки, організовано відкритий перегляд **“З колекції бібліотекознавчих видань іноземними мовами ХДНБ ім. В.Г. Короленка (кінець XIX – початок XX ст.)”**. Його підготували й оформили фахівці науково-методичного відділу разом з працівниками відділу літератури іноземними мовами. Експонувалися видання (правила користування бібліотеками, звіти, каталоги тощо) отримані відділом бібліотекознавства Харківської громадської бібліотеки від Бібліотеки Конгресу США, Національної бібліотеки Франції, публічних та університетських бібліотек Америки, Франції, Німеччини та багатьох інших країн світу. Була також представлена література про роботу громадських бібліотечних об’єднань та асоціацій зарубіжних країн, зокрема каталог виставок Американської бібліотечної асоціації.

9 травня. У бібліотеці документів Ради Європи з прав людини, яка працює при відділі літератури іноземними мовами, відкрилася тематична виставка **„День Європи – символ миру та єднання”**, організована до Дня Європи.

- Працівники відділу україніки організували виїзне засідання клубу **„Краєзнавець”** на базі Харківського ботанічного саду. В. І. Шатровська, науковий працівник Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна, провела екскурсію по ботанічному саду і познайомила краєзнавців з історією створення цієї пам’ятки природи.

14 травня. Відбулась презентація видань Харківського приватного музею міської садиби – альбому **“Сады и парки Харьковской губернии”** та альбому-каталогу **«Православные храмы и монастыри Харьковской губернии»**. Представили нові видання директор музею А. Ф. Парамонов,

голова Харківської обласної організації партії “Зелених” А. Л. Антонов, доктор історичних наук В. П. Титар. Обговорювалися питання збереження пам’яток храмової архітектури.

- У Німецькому читальному залі проводився круглий стіл за темою *„Політичні біографії Німеччини”*. Він проходив за участю студентів-германістів вищих навчальних закладів м. Харкова, спілкування було німецькою мовою. Головувала на цьому заході зав. кафедрою філософії ХНПУ ім. Г. Сковороди, доктор філософських наук професор М. Д. Култаєва.

14–15 травня. У бібліотеці проходили Міжнародні наукові читання *“Перший в Україні відділ бібліотекознавства: до 105-ї річниці заснування”*. Відкрила читання директор В. Д. Ракитянська. Вона висвітлила окремі сторінки, пов’язані з історією організації відділу бібліотекознавства. Насамкінець своєї промови директор висловила побажання, щоб наукові читання стали однією із яскравих сторінок “наукової біографії” бібліотечної справи України, ХДНБ ім. В. Г. Короленка.

Зі знаменною подією – 105-ю річницею відділу бібліотекознавства – короленківців привітали представники Харківської державної академії культури: Н. М. Кушнарєнко, д-р пед. наук, професор, зав. кафедрою книгознавства та фондознавства, проректор з наукової роботи академії, А. А. Соляник, д-р пед. наук, професор, декан факультету бібліотекознавства та інформатики, Г. В. Шемаєва, канд. іст. наук, доцент кафедри бібліотекознавства та соціальних комунікацій, член президії Асоціації сучасних інформаційно-бібліотечних технологій. Були заслухані привітання Н. М. Тітової, директора Дніпропетровської обласної універсальної бібліотеки, П. І. Рогової, канд. іст. наук директора Державної науково-педагогічної бібліотеки України ім. В. О. Сухомлинського, а також представників інших бібліотечних установ.

На науковому форумі обговорювалися наступні питання:

- Становлення вітчизняного та регіонального бібліотекознавства. Харківська школа бібліотекознавства.
- Сучасний стан і перспективи розвитку бібліотекознавства в Україні та країнах СНД.
- Створення електронного бібліотекознавчого ресурсу (стан, перспективи розвитку та проблеми використання).

- Формування, організація та використання спеціалізованих фондів з бібліотечної справи.
- Інформаційно-бібліографічне забезпечення професійних потреб фахівців бібліотечної справи.
- Професійна культура персоналу як фактор розвитку бібліотеки. Перепідготовка та підвищення кваліфікації працівників бібліотечних установ
- Пріоритети науково-методичної діяльності бібліотек. Модернізація методичної роботи в умовах інформатизації бібліотек.

Про фундаторів та розвиток Харківської школи бібліотекознавства йшлося у повідомленнях *“Становлення та розвиток Харківської бібліотечної школи у ХХ столітті”* (В. В. Сєдих, канд. пед. наук, доцент кафедри книгознавства і фондознавства ХДАК), *“Історія становлення та розвиток традицій відділу бібліотекознавства в Харківській державній науковій бібліотеці ім. В.Г. Короленка”* (А. В. Підгайна, провідний бібліотекар науково-методичного відділу ХДНБ ім. В.Г. Короленка),

“К.І. Рубинський і заснування Харківської школи бібліотекознавства” (Н. М. Березюк, голов. бібліограф ЦНБ Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна), в ході презентації наукової збірки *“Академік Д.І. Багалій і бібліотечна справа України”* (Х.: Вид-во “Сага”, 2008), підготовленої працівниками ХДНБ ім. В.Г. Короленка, де вперше висвітлено роль і значення Дмитра Івановича Багалія в розвитку бібліотечної справи та бібліотекознавства (О. П. Куніч, укладач збірки, зав. науково-методичним відділом, І. Я. Лосієвський, доктор філологічних наук, зав. відділом рідкісних видань і рукописів бібліотеки, член редколегії видання, С.А. Голота, керівник проектів видавництва “Сага”, О.Ю. Багалій, правнука академіка).

Розвиток традицій відділу бібліотекознавства, пріоритети і перспективи науково-методичної діяльності в умовах інформатизації розглянули працівники науково-методичного відділу ХДНБ ім. В.Г. Короленка у ході презентації *віртуальної методичної служби бібліотеки* (Г.Д. Ковальчук, Н.П. Борисенко), в повідомленнях *“Проблеми формування та збереження бібліотечних фондів як пріоритетний напрямок науково-методичної діяльності ХДНБ ім. В. Г. Короленка”* (О.Б. Стогній, О.П. Куніч), *“ХДНБ ім. В. Г. Короленка як центр*

бібліографічної інформації з питань бібліотечної справи” (Л. В. Глазунова).

Різні аспекти методичної діяльності, інформаційного забезпечення фахівців бібліотечної справи висвітлювалися у повідомленнях працівників бібліотек всеукраїнського значення: *”Інструктивно-методичні видання як база професіоналізації керівних кадрів бібліотек науково-дослідних установ НАН України”* (В.П. Здановська, молодший науковий співробітник НБУ ім. В.І. Вернадського), *”Інформаційно-комунікаційні технології: методичний аспект”* (І.О. Цуріна, зав. відділу наукового аналізу та розвитку бібліотечної справи НІБ України), *”Дослідження інформаційних потреб користувачів: з досвіду роботи кабінету бібліотекознавства Державної науково-педагогічної бібліотеки України ім. В.О. Сухомлинського”* (А. І. Рубан, науковий співробітник ДНІБ України ім. В.О. Сухомлинського), *”Методичне забезпечення релігійно-просвітницького просвітництва бібліотек України: з досвіду роботи Одеської державної наукової бібліотеки ім. М. Горького”* (Г.В. Устюжаніна, зав. науково-методичним відділом). З великою увагою учасниками читань була сприйнята доповідь-презентація колеги із Росії С.О. Бражникової, заст. директора з наукової роботи Белгородської державної універсальної наукової бібліотеки, на тему *”Методическая служба библиотек в условиях реформ: белгородский вариант”*.

Низка повідомлень висвітлювала сучасні тенденції, пріоритети та інновації у роботі методичних служб обласних універсальних наукових бібліотек України: *”Методичне забезпечення підвищення професійної компетенції персоналу: нова концепція, ефективність навчання, практичний досвід”* (І.С. Луньова, зав. відділу наукової організації і методики бібліотечної роботи Дніпропетровської ОУНБ), *”Пріоритети методичної діяльності Донецької ОУНБ ім. Н.К. Крупської”* (О.А. Соколова, зав. відділу науково-методичної роботи та соціологічних досліджень), *”Методичне забезпечення краєзнавчої роботи бібліотек Полтавської області”* (Л. І. Чорноволенко, зав. науково-методичного відділу Полтавської ОУНБ ім. І. П. Котляревського). Діяльність одного з небагатьох в країні інформаційно-ресурсного центру професійної інформації з питань бібліотекознавства, книгознавства та документознавства, організованого у Луганській ОУНБ ім. О. М. Горького, цікаво представила зав. цим підрозділом Ю. Ю. Соснова у повідомленні *”Інформаційно-ресурсний центр професійної інформації Луганської*

обласної універсальної наукової бібліотеки ім. О.М. Горького: вчора, сьогодні, завтра”.

Учасникам наукових читань був представлений новий методичний посібник *“Інноваційні та традиційні підходи до методичної діяльності в публічних бібліотеках Дніпропетровщини (з досвіду роботи)”* (Х., Д., 2008), підготовлений Г.Д. Ковальчук, головним бібліотекарем науково-методичного відділу ХДНБ ім. В.Г. Короленка та І.Є. Луньовою, завідувачкою відділу наукової організації і методики бібліотечної роботи Дніпропетровської ОУНБ. Це видання бібліотеки висвітлює роботу авторитетних методичних центрів Дніпропетровщини, присвячене проблематиці методичної діяльності та її модернізації. Учасники читань отримали це видання у подарунок, разом з іншими, підготовленими короленківцями:

Багаліївський збірник : академик Д.І. Багалій та бібліотечна справа України [Текст] : наук. ст. та матеріали / Харк. держ. наук. б-ка ім. В.Г. Короленка; [уклад. О. П. Куніч; ред. колегія : В. Д. Ракитянська, І. Я. Лосієвський, д-р філол. наук, В. В. Седіх, канд. пед. наук, Н. І. Полянська]. – Х. : “Видавництво САГА”, 2008. – 84, [152], 72 с. : іл., фото. – Бібліогр. : С. 239–258 (88 назв);

Збереження бібліотечно-інформаційних ресурсів України . нова політика і нові технології [Текст] : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. Харк. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка, [уклад. : В. В. Мірошникова, О. П. Куніч]. – Х., 2007. 184 с.

Публічні бібліотеки : сучасні принципи буття в умовах оновленого суспільства [Текст] : з досвіду роботи публічних бібліотек Східної України / Харк. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка; [уклад. Г. Д. Ковальчук]. – Х., 2007. – 20 с.

Були представлені книжкові виставки, оформлені працівниками читального залу бібліотекознавства: *“Українське бібліотекознавство в історичному вимірі”*, *“Науково-методична діяльність – каталізатор розвитку бібліотекознавства”*, *“Кадрова політика в бібліотечній справі”*, *“Наукова школа ХДНБ ім. В.Г. Короленка: внесок в українське бібліотекознавство”*, а також відкритий перегляд *“З колекції бібліотекознавчих видань іноземними мовами (кінець ХІХ – початок ХХ ст.)”*, оформлений разом з відділом літератури іноземними мовами. Експонувалася книжкова продукція харківського видавництва “САГА”, з яким бібліотека активно співпрацює останніми роками.

Міжнародні наукові читання висвітлювалися засобами масової інформації м. Харкова. Матеріали читань вийдуть друком у 2008 р.

15 травня. У Німецькому читальному залі відбулося підбиття підсумків літературної вікторини *„До Всесвітнього Дня книги”*

Переможців вікторини було нагороджено книгами і призами, наданими бібліотеці Гете-Інститутом м. Києва

- Відділ масової роботи оформив книжкову виставку ***“Європа – Україна: інтеграційні процеси”***.

16 травня. Фахівці відділу літератури іноземними мовами організували на замовлення Обласного інституту удосконалення вчителів День фахівця на тему ***„Використання сучасних інноваційних технологій під час навчання англійської мови”***.

17 травня. До Дня науки були оформлені книжкові виставки: у читальному залі відділу технічної літератури – тематична виставка ***“Нанотехнології у промисловості: досягнення та перспективи для бізнесу”***,

- у відділі масової роботи – ***“Сучасна наука: глобальні трансформації та перспективи”***.

18 травня. До Міжнародного Дня музеїв у читальному залі відділу літератури іноземними мовами оформлена тематична виставка ***„Музеями Франції”***. Серед видань, що експонувалися, були альбоми, отримані ХДНБ ім. В.Г. Короленка від Національної бібліотеки Франції.

20 травня. Відбувся круглий стіл ***“Біотехнологія. Біобезпека. Харчова технологія”***, організований працівниками відділу технічної літератури. В його роботі брали участь науковці Харківської медичної академії післядипломної освіти, Національного технічного університету “ХПІ”, Інституту мікробіології та імунології ім. І.І. Мечникова, Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна, Національного фармацевтичного університету, Українського інституту тваринництва УААН, Інституту проблем кріобіології і кріомедицини НАН України, Харківського державного університету харчування та торгівлі, Інституту рослинництва ім. академіка В.Я. Юрь’єва, а також фахівці обласної санепідемстанції, НВО “Ордана” та інших організацій м. Харкова.

Обговорювалися наступні питання: сучасні досягнення біотехнології та особливості розвитку біотехнології в м. Харкові та області; біобезпека та генетично модифіковані організми; питна вода в

м Харкові та Харківській області. Ведучий, Василь В'ячеславович Россіхін, д-р мед наук, професор Харківської медичної академії післядипломної освіти (модератор циклу круглих столів “Наука на сторожі здоров’я”) висвітлив у своїй доповіді сучасний стан і проблеми біобезпеки навколишнього середовища для життєдіяльності людини, зупинився на досягненнях українських науковців та винахідників у галузі біотехнології. При цьому особлива увага надавалася актуальним розробкам фахівців Харківського регіону.

У межах заходу відбулась презентація журналу “Біотехнологія, біобезпека, харчова технологія” та громадської організації “Спілка біотехнологів Харківщини”. Експонувалася виставка літератури, підготовлена працівниками трьох відділів бібліотеки: технічної літератури, довідково-бібліографічного та відділу літератури іноземними мовами.

Робота "круглого столу" широко висвітлювалася ЗМІ – на TV каналах у “Новинах” АТН та ОТБ, у газеті “Вечірній Харків” та інших.

22 травня. У великому читальному залі проходив вечір духовних піснеспівів **“Дорогою до Бога”**, присвячений Великоднім святкам. Виступили хори Свято-Благовіщенського кафедрального собору, Свято-Олександрійського, та Свято-Пантелеймонівського храмів. Експонувалися ікони харківської майстрині Антоніни Бережко.

- В інформаційно-бібліографічному відділі відкрилася виставка **“Стежками світу”**, на якій були представлені близько 40 путівників по різних країнах світу. Окремо експонувалися видання про українські “перлини” відпочинку та туризму.

27 травня. Заступник директора Н.М. Кучерява та головний бібліотекар науково-методичного відділу Г.Д. Ковальчук брали участь у семінарі **“Управління проектами в бібліотеці: Веб-сайти. Блоги. Проекти оцифровки”**. Він проходив у науковій бібліотеці Харківського національного університету радіоелектроніки. Проводила семінар Сьюзен Бенз – незалежний американський вчений, вчений-стажист програми Фулбрайта в Україні. До приїзду в Україну Сьюзен була менеджером веб-контенту та цифрових колекцій у Публічній бібліотеці Брукліна в США. Працювала у Геттегенському Центрі Оцифровки в Німеччині і проект-менеджером Національної Цифрової бібліотеки в спільному

проекті Нью-Йоркського університету та Бібліотеки Конгресу, в Нью-Йоркському Історичному Товаристві.

На семінарі у Харкові С. Бенз представила лекції-презентації з такої тематики: використання Blogger для створення бібліотечного блога; технологія ведення блогів; створення та управління бібліотечними веб-сайтами; планування та управління проектами оцифровки. Відповіла на запитання учасників заходу. Відбувся обмін думками з проблем оцифровки фондів, управління веб-сайтами, технології ведення блогів та інших.

- Для вчителів іноземних мов проведено день фахівця за темою **„Оцінювання знань учнів з іноземної мови в системі модульно-рейтингового навчання”**. У ньому брали участь викладачі іноземних мов Харкова та області, які підвищують кваліфікацію у Харківському інституті удосконалення вчителів.

27-30 травня. Директор бібліотеки В.Д. Ракитянська брала участь у семінарі **“Роль проекту LEAP у трансформації публічної бібліотеки України”** (м. Ужгород). Семінар організували відділ преси, освіти та культури Посольства США в Україні, Закарпатська обласна універсальна наукова бібліотека та Закарпатське регіональне відділення Української бібліотечної асоціації. В.Д. Ракитянська брала активну участь у роботі семінару.

27 травня – 7 червня. Бібліограф Німецького читального залу В.І. Прилипська була відряджена до Німеччини з метою вивчення досвіду роботи бібліотек цієї країни. Разом з представниками бібліотечних установ України, Казахстану, Білорусі, Киргизії, Вірменії та Грузії, на базі яких діють німецькі читальні зали, вона вивчала діяльність міських та університетських бібліотек м. Гейдельберга, Штуттгарта, Карлсруе. Відрядження відбулося за підтримки Гете-Інституту.

30 травня. У відділі україніки відбулося **урочисте засідання клубу „Краєзнавець”**, присвячене 30-річчю його заснування. Зі знаменною подією членів клубу привітали представники органів влади Харкова та області, громадських організацій, навчальних закладів міста, адміністрації бібліотеки. Голова Всеукраїнської спілки краєзнавців академік НАН України П. Т. Тронько в своєму листі-вітанні високо

оцінив внесок харківських краєзнавців у становлення й розвиток українського краєзнавства, вивчення історії Харківщини. Найбільш активні члени клубу отримали почесні грамоти і подяки від Всеукраїнської спілки краєзнавців, управління культури і туризму Харківської облдержадміністрації, Харківського міського голови, ХДНБ ім. В. Г. Короленка. У рамках акції-фестивалю „Українці в світі” завідувача відділом Харківського художнього музею мистецтвознавець О. Й. Денисенко зробила доповідь „Корифей української культури”, присвячену 135-річчю з дня народження В. Г. Кричевського.

ЧЕРВЕНЬ

2 червня. Відбулися міжрегіональні наукові читання *“Поборник правди”*, присвячені **155-річчю від дня народження В.Г. Короленка**. Вони проходили за участю представників Харківської обласної і міської держадміністрацій, фахівців Полтавського літературно-меморіального музею В.Г. Короленка – директора Б.С. Божка та провідного наукового співробітника Л.В. Ольховської, праправнука письменника – С.В. Короленка, який мешкає в Полтаві, істориків, філологів, бібліотекарів, представників ЗМІ.

Відкрила читання директор бібліотеки В.Д. Ракитянська. З повідомленням на тему “П.П. Ротач як дослідник біографії В.Г. Короленка” виступив І.Я. Лосієвський, д-р філол. наук, професор, зав. відділом рідкісних видань і рукописів ХДНБ ім. В.Г. Короленка. Бібліотекар цього ж відділу С.Б. Шоломова представила повідомлення “До історії публікацій І.П. Білоконського про В.Г. Короленка”. Л.М. Лінецький, доцент кафедри історії та політології Харківського національного технічного університету сільського господарства ім. П. Василенка, висвітлив тему “Використання гуманістичної спадщини В.Г. Короленка при вивченні історії та культури України у вищому технічному закладі”.

- У читальному залі відділу літератури іноземними мовами відкрилася тематична виставка, присвячена Дню проголошення Італійської Республіки *„A democratic republic founded on work...”* (з циклу „Країнами й континентами”).

3 червня. У межах заходів з підвищення кваліфікації працівників бібліотеки відбувся семінар **“Інноваційні форми обслуговування користувачів”**. На ньому висвітлювалися різні напрямки впровадження сучасних інформаційних технологій у діяльність бібліотеки. З повідомленнями виступили заст. директора Н.Н. Кучерява, зав. відділом обробки О.А. Поліщук, голов. бібліотекар відділу обслуговування читачів О.В. Пастухова та інші співпрацівники.

- У відділі україніки було розгорнуто виставку **„Рекреаційний простір України: 2008 рік – рік туризму і курортів в Україні”**. Видання, представлені на виставці, були присвячені рекреаційним проблемам, туристичній індустрії, ресурсам, маршрутам та окремим об'єктам туризму в Україні.

4 червня. В актовому залі бібліотеки відбулося розширене засідання ради зав. відділами при директорі (за участю головних бібліотекарів, зав. секторами та провідних бібліотекарів різних структурних підрозділів).

Вчений секретар О.І. Танько ознайомила присутніх з організацією проведення атестації співробітників бібліотеки. Вона зупинилася на основних складових “Положення про проведення атестації працівників, підприємств, установ, організацій та закладів культури”, затвердженого наказом Міністерства культури і туризму України від 16.07.2007 р., організаційно-методичних заходах та порядку робіт, які слід виконати у період підготовки до атестації. Заступник директора з наукової роботи В.В. Мірошнікова представила нову структуру бібліотеки, погоджену з Міністерством культури і мистецтв України. Відбулася презентація проекту **“Бібліотека XXI століття”**, розробленого членами творчої лабораторії, організованої за розпорядженням директора

ХДНБ

ім. В. Г. Короленка у лютому цього року. Проект презентувала провідний бібліотекар відділу міжбібліотечного абонементу Л. А. Зозуля.

Директор бібліотеки В.Д. Ракитянська доповіла про результати роботи семінару “Роль проекту LEAP у трансформації публічної бібліотеки України” (м. Ужгород, 27–30 травня 2008 р.), у якому брала участь.

5 червня. У німецькому читальному залі оформлена тематична виставка **“2008 рік – рік міжнародного культурного діалогу”**.

- Зав. відділу наукової бібліотеки Одеського національного університету ім. І. Мечнікова О. Полевщикова ознайомила з досвідом роботи відділу рідкісних видань і рукописів.

10 червня. Провідний інженер відділу автоматизації бібліотечно-бібліографічних процесів М.С. Долинський брав участь у щорічній конференції з інформаційних технологій **“Cisco Expro – 2008”** у м. Києві.

- З нагоди європейського чемпіонату з футболу в Австрійській бібліотеці було розгорнуто тематичну виставку **„Tirol – das Herz der Fussball Europameisterschaft – 2008”**.

12 червня. У відділі технічної літератури відбувся День патентознавця за темою **“Нове у патентному законодавстві України”**. На ньому були висвітлені питання, пов'язані з введенням в дію з 16.05.2008 р. Постанови КМ України від 19.09.2007 р. № 1148 “Про внесення змін до Порядку сплати зборів за дії, пов'язані з охороною прав на об'єкти інтелектуальної власності” у зв'язку зі вступом України до СОТ. Для учасників був зроблений огляд нових надходжень патентної документації.

6-15 червня. Директор бібліотеки В. Д. Ракитянська та головний бібліотекар відділу україніки О. М. Дмитрієва взяли участь у 15-ій ювілейній Міжнародній конференції **„Крим – 2008” „Библиотеки и информационные ресурсы в современном мире науки, культуры, образования и бизнеса”**. Директор брала участь у роботі оргкомітету з підготовки та проведення Дня українських бібліотек. На секції **„Библиотеки регионов, муниципальная и краеведческая информация”** О. М. Дмитрієва презентувала віртуальний краєзнавчий проект **„Микола Васильович Гоголь і Харківщина”**, підготовлений бібліотекою до 200-річного ювілею письменника, який буде святкуватися у 2009 році.

17 червня. Голов. бібліотекар відділу україніки О. М. Дмитрієва

виступила з віртуальним краєзнавчим проектом ХДНБ ім. В. Г. Короленка „Микола Васильович Гоголь і Харківщина” на науковій конференції **„Харків – столиця російської культури в Україні”**, організованій управлінням культури і туризму Харківської облдержадміністрації та Харківським обласним центром народної творчості.

26 червня. Відбувся День фахівця **“НОВИНИ БІБЛІОТЕЧНОЇ СПРАВИ”**, організований науково-методичним відділом. У ньому брали участь представники бібліотек різних систем та відомств Харкова, викладачі Харківської державної академії культури. Значна увага була приділена висвітленню роботи п'ятнадцятої Міжнародної конференції “Крим 2008” **“Бібліотеки та інформаційні ресурси у сучасному світі науки, культури, освіти та бізнесу”** (м. Судак, 7–15 червня 2008 р.). Тема конференції: **“Бібліотеки, інформація та освітні технології у громадянському суспільстві”**. З повідомленнями виступили учасники цього наукового форуму В.Д. Ракитянська, директор ХДНБ ім. В.Г. Короленка, І.К. Журавльова, директор ЦНБ ХНУ ім. В.Н. Каразіна та директор наукової бібліотеки НТУ “ХПІ” Л.П. Семененко. Повідомлення супроводжував відеофільм.

М.С. Слободяник, доктор іст. наук, професор, директор Інституту державного управління та інформаційної діяльності Державної академії керівних кадрів культури і мистецтв, член-кореспондент Міжнародної академії інформатизації, голов. редактор журналу “Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія” висвітлював тему “Бібліотекознавчі дослідження на Україні: основні напрямки, проблеми”. Присутніх ознайомили з віртуальним краєзнавчим проектом “Микола Васильович Гоголь і Харківщина”, який представила О.М. Дмитрієва, голов. бібліотекар ХДНБ ім. В.Г. Короленка.

Учасники заходу ознайомилися з виставкою-переглядом нових надходжень з питань бібліотечної справи, оформленим А.В. Підгайною, провідним бібліотекарем ХДНБ ім. В.Г. Короленка.

26 червня відбулося виїзне засідання клубу „Краєзнавець”. У Харківському історичному музеї члени клубу оглянули виставку виробів Будянського фаянсового заводу. Завідуюча відділом україніки Н.І. Полянська вручила подяку ХДНБ ім. В. Г. Короленка директору музею В.А. Цигульову і завідувачому відділом А.М. Прохорову за

творчу співпрацю з клубом.

- У читальному залі відділу технічної літератури пройшов круглий стіл **“Винахідницька діяльність для блага людей, суспільства та природи”**. Для обговорення нагальних проблем сьогодення були запрошені провідні фахівці та науковці Харківщини. З питань містобудування та спорудження багаторічних парковок для автотранспорту у місті висловили свої міркування Політов П.М., доцент ХДГУБА та професор Гук В.І. Професор Харківської обласної клінічної лікарні Журавльов А.С. зупинився на проблемі погіршення довкілля та здоров'я людини. Учасники "круглого столу" прийняли рекомендації зі зверненням до винахідників Харківщини щодо вирішення вищезазначених проблем.

До уваги учасників заходу була запропонована тематична виставка **“Сучасне винахідництво – від ідеї до впровадження”**. Це були книги та періодичні видання із підсобного фонду відділу.

На "круглому столі" були присутні кореспонденти з Харківської телевізійної компанії **“ОТБ”**. Готується матеріал про проведений захід для програми **“Фабрика ідей”**.

2 ВИДАВНИЧА ПРОДУКЦІЯ ХДНБ ім. В.Г. КОРОЛЕНКА

2.1 Видання, підготовлені співпрацівниками

Бібліотечна справа і бібліотекознавство України (2001–2005) [Текст] : наук.-допоміж. бібліогр. покажч. / Нац. парламент б-ка України. Харк. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка ; [упоряд. : О. А. Політова]. – К., 2008. – 236с.

Покажчик включає 2829 бібліографічних описів документів, які містять відомості з теоретичних, методичних та практичних питань бібліотекознавства і бібліотечної справи. Виділено підрозділ **“Харківська державна наукова бібліотека ім. В.Г. Короленка”**. Представлено інформацію про публікації працівників бібліотеки за 2001–2005 роки.

Документи з бібліотекознавства, бібліографознавства та книгознавства у фонді Харківської державної наукової бібліотеки

ім В Г Короленка (1918–1930) [Текст] : каталог / Харк. держ наук б-ка ім В Г Короленка; [уклад. А. М. Перепеча, Л. В. Глазунова]. – Х , 2008 – Вип. 2 – 104 с. – До 105 річниці відділу бібліотекознавства.

Другий випуск каталогу відображає наявні у фонді ХДНБ ім. В.Г. Короленка офіційні, наукові, науково-популярні, виробничі та довідкові документи з бібліотекознавства, бібліографознавства й книгознавства українською та російською мовами, видані у 1918–1930 роках. Хронологічно він продовжує вип. 1, який охоплює публікації 1859–1917 років.

Інноваційні та традиційні підходи до методичної діяльності в публічних бібліотеках Дніпропетровщини [Текст] : (з досвіду роботи) / Харк. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка; [уклад. . Г. Д. Ковальчук, І.Є. Луньова]. – Х., Д., 2008. – 58 с. – (У б-ках Схід. України).

Висвітлено досвід науково-методичної діяльності Дніпропетровської обласної універсальної наукової бібліотеки та централізованих бібліотечних систем різних регіонів Дніпропетровщини.

2.2 Статті співпрацівників

Полянська, Н. Класичний університетський підручник та унікальне дослідження з бібліотечного краєзнавства [Текст] / Н. Полянська, В. Ярошик // Бібл. форум України. – 2008. – № 1. – С. 37–38. – Рец. на кн. : Кушнарєнко Н. М. Бібліотечне краєзнавство . підручник / Н. М. Кушнарєнко. – К. : Знання, 2007. – 502 с. – (Вища освіта ХХІ століття).

Дмитрієва, Е. Виртуальный краеведческий проект «Николай Васильевич Гоголь и Харьковщина: К 200-летию со дня рождения писателя» [Электронный ресурс] / Е. Дмитриева // Библиотеки и информационные ресурсы в современном мире науки, культуры, образования и бизнеса: Материалы 15-й Юбил. междунар. конф. «Крым 2008», Судак, 6–15 июня 2008 г. – Электрон. текстовые дан. – М. . ГПНТБ России, 2008. – 1 электрон. опт. диск (CD-ROM).

Шемаєва, Г. Регіональні бібліотечні електронні ресурси: аналіз стану та планування розвитку [Текст] / Г. Шемаєва, Н Капустіна // Наукові праці Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського

Вип. 19 / НАН України. Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського ; АБУ. – К., 2007. – С. 58–69.

Стаття, підготовлена голов. бібліотекарем Н. Капустіною та доцентом Харківської державної академії культури Г. Шемаєвою, присвячена результатам дослідження “Електронні інформаційні ресурси Харкова: склад та перспективи розвитку”.

З БІБЛІОТЕКА НА СТОРІНКАХ ВИДАНЬ

Друбич, А. В хорошей книге больше истин [Текст] / А. Друбич // Новый день. – 2008. – 14 апр. : фот.

Проведення ХДНБ ім. В. Г. Короленка передачі комплектів книг бібліотекам Харківщини від Національного художнього музею України.

Романовський, В. Розсипані у писанках дива... [Текст] / В. Романовський // Слобід. край. – 2008. – 15 квіт.

Виставка писанок Харківського клубу писанкарства. Серед перших членів клубу названо співробітників відділу україніки ХДНБ ім. В. Г. Короленка.

Доспехова, О. У червні приїдуть інспектори [Текст] / О. Доспехова // Слобід. край. – 2008. – 31 трав. – С. 5.

Підготовка Харкова до Чемпіонату Європи з футболу 2012 р. Необхідність реставрації фасаду й приміщень ХДНБ ім. В. Г. Короленка в рамках підготовки до Євро-2012.

Доспехова, Е. Скромное ЕВРО-обаяние Харькова [Текст] / Е. Доспехова // Новый день. – 2008. – 4 июня.

Необхідність реставрації фасаду й приміщень ХДНБ ім. В. Г. Короленка в рамках підготовки до Чемпіонату Європи з футболу.

Ковальчук, В. Популяризація наукових знань як складова просвітницької діяльності М. П. Балліна (1829–1904) [Текст] / В. Ковальчук // Наукові праці Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського. Вип. 19 / НАН України. Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського; АБУ. – К., 2007. – С. 564–570.

Серед використаних джерел – документи з Архівного фонду М.П. Балліна в Інституті рукопису Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського, допис про

літературне товариство при Харківській громадській бібліотеці, стаття про роботу бібліотеки, документи про діяльність М.П. Балліна як члена Правління і Опікувального комітету бібліотеки, доповідні записки, пропозиції з питань організації і діяльності, а також публікація працівників бібліотеки А.М.Перепечі та С.Б. Шоломової, присвячена М.П. Балліну.

Можейко И. Юбилей «Краевода» [Текст] / И.Можейко // Харьк. известия. – 2008. – 5 июня.

До 30-ліття клубу «Краєзнавець», який працює при відділі україніки ХДНБ ім. В.Г. Короленка.

Столяров, Ю. Н. Эволюция библиотечного фондирования / Ю. Н. Столяров, Н. Н. Кушнарченко, А. А. Соляник. – М. : «Издательство ФАИР», 2007. – 688 с. – (Специальный издательский проект).

Из содерж.: Любовь Борисовна Хавкина. – С. 159–161: [Л. Б. Хавкіна як співробітниця Харківської громадської бібліотеки у 1890–1918 роках. Вплив на політику документопостачання бібліотеки, вклад у розвиток фондознавства].

ЗМІСТ

бібліотека ім. В.Г.Короленка.....	2
<u>1 ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА НАУКОВА БІБЛІОТЕКА</u>	
<u>ім. В.Г. КОРОЛЕНКА: ПОДІЇ, ФАКТИ, КОМЕНТАРІ.....</u>	<u>4</u>
<u>(квітень - червень).....</u>	<u>4</u>
<u>КВІТЕНЬ.....</u>	<u>4</u>
<u>ТРАВЕНЬ.....</u>	<u>8</u>
<u>ЧЕРВЕНЬ.....</u>	<u>17</u>
<u>2 ВИДАВНИЧА ПРОДУКЦІЯ ХДНБ ім. В.Г. КОРОЛЕНКА.....</u>	<u>21</u>
<u>2.1 Видання, підготовлені співпрацівниками.....</u>	<u>21</u>
<u>2.2 Статті співпрацівників.....</u>	<u>22</u>
<u>3 БІБЛІОТЕКА НА СТОРІНКАХ ВИДАНЬ.....</u>	<u>23</u>

Інформаційний бюлетень
2008 р. Вип. 2(38)

Відповідальний за випуск В.Д. Ракитянська,
засл. працівник культури України

Редактор Л.П. Незнамова

Підписано до друку Формат паперу 60x84 1/16
друк. арк., обл.-вид. арк. Папір для множ. апаратів. Тираж 90 пр.
Замовлення №
Ксерокс ХДНБ ім. В.Г.Короленка, 61003, Харків-3, пров. Короленка, 18.